

[Bekijk online](#)

Rijksoverheid

Nieuwsbrief Kinderopvang

Jaargang 4, Editie 10, 9 september 2024

Deze editie in de nieuwsbrief:

- ✓ [Cijfers kinderopvang eerste kwartaal 2024 gepubliceerd op Rijksoverheid.nl](#)
- ✓ [Subsidieregeling 'Ondersteuning Werkgevers Inzet Statushouders'](#)

- ✓ [Aanpassing van taaleis voor pedagogisch medewerkers in de kinderopvang: regeling gepubliceerd](#)
- ✓ [Onderzoek naar het gebruik van kindplanningssoftware in de kinderopvangsector](#)
- ✓ [Onderzoeken toezicht en handhaving afgerond](#)
- ✓ [Voldoende tijd voor voorbereiden op nieuwe kwaliteitseisen gastouderopvang](#)
- ✓ [Kwaliteitseisen in de kinderopvang per 1 juli 2024 aangepast: meer vragen beantwoord](#)
- ✓ [Onderzoek naar uitstroom onder gastouders](#)

Cijfers kinderopvang eerste kwartaal 2024 gepubliceerd op Rijksoverheid.nl

Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) monitort elk kwartaal de ontwikkelingen in de kinderopvangsector en arbeidsparticipatie van ouders. Deze monitor publiceren we op rijksoverheid.nl. De rapportage over het eerste kwartaal van 2024 is onlangs gepubliceerd.

Nieuw in deze versie

In deze kwartaalrapportage vermelden we voor het eerst de tarieven op basis van de maandelijkse gegevens van kinderopvangorganisaties en gastouderbureaus aan Dienst Toeslagen, als aanvulling op de tarieven die ouders doorgeven. De tarieven die kinderopvangorganisaties en gastouderbureaus doorgeven liggen dicht bij de werkelijke uurtarieven in de sector. Dit komt doordat ouders weinig reden hebben om tariefstijgingen boven de maximum uurprijs door te geven. Nu deze tarieven in de rapportage zitten, kunnen we nog nauwkeuriger rapporteren over de werkelijke tarieven in de sector.

De cijfers

Eind 2023 heeft de Tweede Kamer een amendement aangenomen om de maximum uurprijzen in 2024 fors te verhogen met als doel om ze beter te laten aansluiten bij de tarieven die ouders betalen. Uit de rapportage blijkt dat de uurtarieven in de sector minder zijn gestegen dan de maximum uurprijzen. De betaalbaarheid van kinderopvang voor ouders is daardoor toegenomen.

	Kw. 4 2023	Kw. 1 2024
Dagopvang	6,6 %	2,90 %
BSO	11,20 %	4,40 %
Gastouderopvang (0 t/m 3)	4,50 %	0,90 %
Gastouderopvang (4 t/m 12)	4,80 %	1,50 %

Tabel 1: relatief verschil tussen maximum uurprijs en het werkelijke uurtarief

Daarnaast zien we dat in het eerste kwartaal van dit jaar 18.000 kinderen meer naar de opvang gingen dan in het eerste kwartaal van 2023. Het gebruik in uren is stabiel gebleven. Er kwamen 26 nieuwe dagopvanglocaties en 49 nieuwe bso-locaties bij. Het aantal gastouderlocaties is verder gedaald; er zijn 229 gastouderlocaties gestopt.

Verder lezen?

De gehele rapportage met gedetailleerde overzichten kunt u [hier](#) bekijken. U vindt op deze pagina ook de kwartaalrapportages uit eerdere jaren en u kunt de meerjarige ontwikkeling zien, uiteengezet in grafieken.

Subsidieregeling ‘Ondersteuning Werkgevers Inzet Statushouders’

In september kunt u als werkgever subsidie aanvragen via de subsidieregeling ‘Ondersteuning Werkgevers Inzet Statushouders’. Deze subsidieregeling heeft als doel om werkgevers te ondersteunen met het duurzaam in dienstnemen van en extra begeleiding te bieden aan statushouders. Om in aanmerking te komen voor de subsidie, moet u als werkgever activiteiten op de werkvloer ondernemen die zich richten op het leren van de vaktaal en het bijbrengen van de cultuur van de organisatie. U kunt van 2 september t/m 30 september 2024 voor maximaal 4 statushouders een subsidieaanvraag indienen via Uitvoering van Beleid.

Klik [hier](#) voor meer informatie.

Let op:

Onderstaand bericht is eerder geplaatst in de nieuwsbrief van juli. In dat bericht was helaas een link weggefallen, daarom sturen we het nog een keer mee.

Aanpassing van taaleis voor pedagogisch medewerkers in de kinderopvang: regeling gepubliceerd

Op 1 januari 2025 moeten pedagogisch medewerkers in de dagopvang taalniveau 3F of B2 van het Nederlands beheersen. Deze zogenaamde taaleis is onderdeel van de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK). De taaleis geldt voor beroepskrachten. De eis geldt dus niet voor beroepskrachten in opleiding of stagiairs.

Aanpassingen van de taaleis:

Via de Regeling Wet kinderopvang zijn enkele aanpassingen doorgevoerd in de taaleis IKK. Deze zijn al eerder aangekondigd in een [brief aan de Tweede Kamer](#).

(1) Uitzonderingen op de taaleis IKK

- Taalniveau 3F of B2 wordt niet verplicht voor medewerkers in de buitenschoolse opvang. Zij moeten wel minimaal het lagere taalniveau 2F of B1 beheersen. Medewerkers die een diploma hebben van een opleiding op mbo-niveau 2, 3, of 4 voldoen hier al aan. Dat geldt ook voor medewerkers met een havo-, vwo-, associate degree-, hbo-, of wo-diploma (Nederlandstalig).

- Beroepskrachten die zijn geboren voor 1 januari 1965 krijgen drie jaar extra tijd om aan de taaleis te voldoen, namelijk tot 1 januari 2028.
- Ook komt er extra tijd voor medewerkers die in de tweede helft van 2024 langdurig afwezig zijn, bijvoorbeeld door ziekte, vakantie of (zwangerschaps)verlof. Het gaat om medewerkers die tussen 1 juli 2024 en 31 december 2024 volledig afwezig zijn geweest, voor een aansluitende periode van acht weken of langer. Zij krijgen zes maanden langer de tijd om aan de taaleis te voldoen, dus tot 1 juli 2025.
- De taaleis Nederlands gaat alleen gelden voor beroepskrachten die de Nederlandse taal als voertaal gebruiken. Beroepskrachten die volledig een andere voertaal spreken met de kinderen, hoeven niet aan de taaleis Nederlands te voldoen. In de meertalige kinderopvang kan dit bijvoorbeeld gaan om Duits, Engels of Frans. Ook beroepskrachten die alleen de Friese taal spreken met de kinderen hoeven niet aan de taaleis Nederlands te voldoen. Deze medewerkers moeten wel een bewijsstuk hebben waaruit voldoende taalbeheersing blijkt van het Duits, Engels, Frans of Fries.

(2) Verduidelijking van bewijsstukken

In de toelichting op de regeling staat met welke bewijsstukken het vereiste taalniveau kan worden aangetoond. Deze eisen gelden voor bewijsstukken die zijn afgegeven vanaf 1 januari 2025. Bewijsstukken die vóór 2025 zijn afgegeven en die voldoen aan de cao Kinderopvang (die gold in de periode van 1 januari 2018 tot en met 31 december 2024), blijven geldig.

Meer informatie: De regeling en de toelichting erop zijn [hier](#) te vinden.

Onderzoek naar het gebruik van kindplanningssoftware in de kinderopvangsector

Kinderopvangorganisaties leveren maandelijks kinderopvanggegevens aan Dienst Toeslagen. Die maandelijkse gegevenslevering helpt ouders voorkomen dat zij kinderopvangtoeslag moeten terugbetalen. Daarom is het van groot belang dat kinderopvangorganisaties de juiste gegevens op het juiste moment leveren. Het gebruik van kindplanningssoftware kan hierbij een belangrijke rol spelen.

Daarom voert Stichting Waarborgfonds Kinderopvang een onderzoek uit naar het gebruik van deze software. Het Waarborgfonds doet dit in samenwerking met de kinderopvangsector en in opdracht van de Dienst Toeslagen en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Een onderdeel van dit onderzoek is een vragenlijst. De vragenlijst laten we graag invullen door alle kinderopvangorganisaties. Specifiek door degene die verantwoordelijk is voor de maandelijkse gegevenslevering binnen uw organisatie.

Met deze vragenlijst willen we in kaart brengen hoe de sector momenteel kindplanningssoftware gebruikt en hoe we de maandelijkse gegevensaanlevering en het gebruik van deze software kunnen verbeteren. Uw deelname is van groot belang om samen de kwaliteit van de gegevenslevering

en daarmee de dienstverlening aan ouders te verbeteren.

Alvast bedankt!

[link naar vragenlijst](#)

Onderzoeken toezicht en handhaving afgerond

Recent zijn twee onderzoeken in opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) naar toezicht en handhaving in de kinderopvang afgerond. Universiteit Utrecht (UU) heeft in opdracht van SZW onderzoek gedaan naar stelselvarianten voor de inrichting van toezicht en handhaving in de kinderopvang. Ook is in dit onderzoek gekeken naar de voorwaarden voor succesvolle invoering van principegestuurde regulering. Bij principegestuurde regulering wordt in wet- en regelgeving met meer open normen gewerkt.

Bureau Andersson Elffers Felix (AEF) heeft onderzoek gedaan naar de verschillen die voorkomen in de uitvoering van toezicht en handhaving en welke oorzaken daaraan ten grondslag liggen. Het eindrapport van de Universiteit Utrecht is op 20 juni verzonden naar de Tweede Kamer.

Onderzoeksresultaten

De belangrijkste uitkomsten van het onderzoek van de UU zijn:

- Elke stelselvariant voor toezicht en handhaving kent voor- en nadelen. Zo leidt een stelsel met een centrale landelijke toezichthouder tot meer uniformiteit in de uitvoering, maar heeft een variant met een decentrale toezichthouder, zoals in het huidige stelsel, het voordeel dat beter kan worden aangesloten bij de lokale (beleids)praktijk.
- Voor de invoering van principegestuurde regulering moet nog een aantal stappen worden gezet voordat de sector in z'n geheel voldoet aan de randvoorwaarden. Zo zijn centrale kwaliteitsborging en verbetering van de interne kwaliteitscontrole bij organisaties belangrijke punten.

Aanbevelingen

De onderzoekers doen verschillende aanbevelingen voor verbeteringen. Zo wordt geadviseerd om de invoering van toezicht niet alleen op locatieniveau te laten plaatsvinden, maar ook op het niveau van de houder. Daarnaast wordt aanbevolen om te kijken naar versterking van het interne kwaliteitssysteem van houders en naar mogelijkheden voor differentiatie in het normenkader. Op deze manier kunnen (innovatieve) houders worden ondersteund, die (zonder kwaliteitsverlies) op andere wijze opvang willen aanbieden.

Verschillen in uitvoering

Het eindrapport van AEF is op 18 juli naar de Tweede Kamer verzonden. De onderzoekers stellen vast dat er veel verschillen zijn in de wijzen van uitvoering van toezicht en handhaving. Enkele van deze verschillen zijn onwenselijk. Zo zouden enkele regels door toezichthouders onderling verschillend worden geïnterpreteerd en toegepast. Veruit de meeste verschillen zijn in lijn met de decentrale inrichting van het stelsel van toezicht en handhaving, waarbij ruimte is voor eigen invulling van wettelijke taken. Toch kunnen sommige van deze verschillen leiden tot aantasting van het rechtvaardigheidsgevoel van houders of het level playing field (gelijke speelveld). Zo komt het voor dat bij een vergelijkbare overtreding de ene gemeente een boete oplegt en de andere kiest voor een waarschuwing of een herstelaanbod.

AEF adviseert onder meer om door overleg tussen SZW en toezichtspartijen tot een gezamenlijk beeld van onwenselijke verschillen te komen. Dat kan de basis vormen voor het terugdringen van deze niet of minder wenselijke verschillen. AEF doet ook de aanbeveling om verschillen die in lijn zijn met het decentrale stelsel maar wel het level playing field aantasten, verder terug te dringen.

Voldoende tijd voor voorbereiden op nieuwe kwaliteitseisen gastouderopvang

Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid werkt aan nieuwe kwaliteitseisen voor de gastouderopvang. Veel gastouders en gastouderbureaus leveren goede kwaliteit. Er zijn echter ook gastouders en gastouderbureaus waarvan de kwaliteit onvoldoende is. Daarom moeten de kwaliteitseisen in de Wet kinderopvang worden aangescherpt. Wetsvoorstel benadrukt professionaliteit gastouders en begeleiding gastouderbureaus

Het ministerie heeft een [wetsvoorstel](#) en een [ontwerpbesluit](#) opgesteld, in nauw overleg met de sectororganisaties Brancheorganisatie Kinderopvang, Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang, Stichting Nysa, BOinK en Stichting Voor Werkende Ouders. Met het wetsvoorstel gaan de vier pedagogische basisdoelen van de kinderopvang ook gelden voor gastouderopvang. Gastouderbureaus gaan pedagogische coaching geven aan gastouders. Daarnaast blijven gastouders zich ontwikkelen door het volgen van permanente educatie. Ook gaan alle gastouders werken met een pedagogisch werkplan.

Tweede en Eerste Kamer buigen zich nog over wetsvoorstel

Binnenkort behandelt de Tweede Kamer het wetsvoorstel en het onderliggende ontwerpbesluit, waarin de meeste maatregelen worden uitgewerkt. Daarna moet de Eerste Kamer stemmen over het wetsvoorstel. Vervolgens geeft de Raad van State nog advies over het ontwerpbesluit. Pas na deze stappen is definitief bekend wat er gaat veranderen voor gastouders en gastouderbureaus. De verwachting is dat dit eind 2024 of begin 2025 zal zijn.

Voldoende tijd voor het invoeren van de nieuwe kwaliteitseisen

Het ministerie heeft met de sectorpartijen, GGD GHOR en de VNG gesproken over de tijd die de sector nodig heeft om zich voor te bereiden op de nieuwe maatregelen. Gastouders en gastouderbureaus moeten voldoende tijd krijgen om zich voor te bereiden op de nieuwe eisen, voordat deze gaan gelden. De sector- en toezichtpartijen hebben aangegeven dat daarvoor ongeveer 12 maanden tijd nodig is. De nieuwe eisen raken aan elkaar en kunnen soms pas na elkaar worden geïmplementeerd. Het ministerie heeft daarom besloten dat de nieuwe eisen ongeveer een jaar na de definitieve bekendmaking zullen gaan gelden. Het ministerie zal de sector via deze nieuwsbrief informeren als er een concrete datum bekend is.

Meer info:

de staatssecretaris heeft vorige week de Tweede en Eerste Kamer geïnformeerd over de implementatietermijn. In de [Kamervragen](#) beantwoordt hij ook andere vragen over de gastouderopvang.

Kwaliteitseisen in de kinderopvang per 1 juli 2024 aangepast: meer vragen beantwoord

Per 1 juli 2024 zijn de kwaliteitseisen voor de buitenschoolse opvang (bso) en de dagopvang aangepast. De bso kan door de aanpassingen meer activiteiten aanbieden die passen bij de ontwikkeling van de kinderen. In de dagopvang mogen beroepskrachten in opleiding onder voorwaarden een 'vast gezicht' (vaste beroepskracht) zijn voor de kinderen. Deze aanpassing moet werkdruk en roosterproblemen door personeelstekort verminderen. Zie de [factsheet](#) voor meer informatie.

De aanpassingen zijn eind maart gepubliceerd. De tekst van het besluit vind je [hier](#) en de tekst van de regeling vind je [hier](#).

Hieronder vind je antwoorden op enkele vragen over de wijzigingen die in de

afgelopen maand zijn gesteld. Eerdere vragen zijn beantwoord in de vorige nieuwsbrieven, deze vind je [hier](#).

Andersgekwalificeerde beroepskrachten

Wie mag ik inzetten als andersgekwalificeerde beroepskracht?

Andersgekwalificeerde beroepskrachten moeten een pedagogische module hebben gevolgd voordat zij formatief kunnen worden ingezet. Welke pedagogische modules in aanmerking komen, kun je [hier](#) vinden. Naast deze module bestaan er geen opleidings- of diploma-eisen. Het is niet verplicht om aan te tonen dat een andersgekwalificeerde beroepskracht over bepaalde expertise beschikt om de activiteit aan te bieden.

Wel moet de houder in het pedagogisch beleidsplan toelichten hoe de deskundigheid van andersgekwalificeerde beroepskrachten bijdraagt aan het activiteitenaanbod van het kindercentrum en de ontwikkeling van het kind. Hierin neemt de houder ook het talent of de expertise van de andersgekwalificeerde beroepskracht mee. Het hangt van de andersgekwalificeerde beroepskracht af hoe de bijdrage aan het activiteitenaanbod en de ontwikkeling van het kind kan worden beschreven. Wanneer andersgekwalificeerde beroepskrachten bijvoorbeeld een muziekachtergrond hebben, beschrijft de houder in het pedagogisch beleidsplan op welke manier de inzet van andersgekwalificeerde beroepskrachten bijdraagt aan het muziekaanbod van de buitenschoolse opvang.

Mag ik andersgekwalificeerde beroepskrachten alleen voor de specifieke activiteiten inzetten?

Je mag een andersgekwalificeerde beroepskrachten de hele dag inzetten op de buitenschoolse opvang. Andersgekwalificeerde beroepskrachten draaien mee in het dagelijkse reilen en zeilen van de buitenschoolse opvang. Zij dragen daarmee, net als andere beroepskrachten, bij aan de opvoeding en verzorging van de kinderen. Het is wel van belang dat de houder in het pedagogisch beleidsplan toelicht hoe de deskundigheid van de andersgekwalificeerde beroepskracht bijdraagt aan het activiteitenaanbod van het kindercentrum en de ontwikkeling van het kind.

Onderzoek naar uitstroom onder gastouders

Al een aantal jaar daalt het aantal gastouders. In 2019 waren er 27.881 gastouders actief. Dit waren er in januari 2024 nog maar 16.805. Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) vindt dit een zorgelijke trend, aangezien de kinderopvangsector te maken heeft met personeelstekort en gastouderopvang een belangrijke en gewaardeerde opvangvorm is binnen de kinderopvang.

Op dit moment is er nog onvoldoende inzicht in de oorzaken van deze terugloop. Om die reden voert onderzoeks- en adviesbureau Significant Public in opdracht van het ministerie van SZW de aankomende periode onderzoek uit naar de daling van het aantal gastouders en de mogelijke oorzaken. Zo hopen we onder andere te ontdekken welke gastouders stoppen, wat hun beweegredenen zijn, van welke vraagouders de gastouder is gestopt en wat de mogelijke gevolgen van uitstroom van gastouders zijn voor gastouderbureaus en vraagouders.

Het onderzoek bestaat uit een online vragenlijst voor gastouderbureaus, gestopte gastouders en hun vraagouders. Naar verwachting wordt deze vragenlijst in de loop van oktober verspreid. Verder nemen de onderzoekers korte telefonische interviews af bij dezelfde groepen. Deze interviews vinden

eind dit jaar plaats.

We verwachten de resultaten van dit onderzoek in het voorjaar van 2025. Samen met de brancheorganisaties zal het ministerie daarna bekijken welke aanknopingspunten het onderzoek biedt om de daling van het aantal gastouders tegen te gaan.

U ontvangt deze e-mail omdat u zich heeft geabonneerd op berichten van Rijksoverheid op het e-mailadres jorim@leenecomunicatie.nl.

[Afmelden](#) | [Abonnement beheren](#)